

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Kaszubska współczesność: tożsamość - kultura - pamięć - aktywność społeczna , PG_00165806						
Kierunek studiów	Filologia romańska i iberystyka						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2026/2027		
Poziom kształcenia	II stopnia	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	2	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	4	Liczba punktów ECTS			2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Anglistyki i Amerykanistyki						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		prof. dr hab. Cezary Obracht-Prondzyński				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0		18.0	50
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z procesem zmian tożsamościowych wśród Kaszubów (w kontekście sytuacji etnicznej i kulturowej Pomorza), ich współczesną kulturą, aktywnością społeczną (w tym obywatelską), procesem samoorganizacji (ruch kaszubsko-pomorski) oraz relacjami międzygrupowymi na Kaszubach po 1989 r.						
Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy		Efekt z przedmiotu		Sposób weryfikacji i oceny efektu		

Treści przedmiotu	<p>1. Współczesna struktura etniczna i językowa Pomorza po 1989 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • relacje międzygrupowe, czyli swoi i obcy na Kaszubach (mniejszości, migracje, wielokulturowość); • polityka językowa oraz regulacje prawne odnoszące się do społeczności kaszubskiej; • funkcjonowanie języka regionalnego w sferze publicznej (media, szkoła, życie religijne, aktywność kulturalna, administracja itd.); • strategia językowa Kaszubów w kontekście sytuacji innych grup mniejszościowych. <p>2. Przemiany tożsamości Kaszubów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • etnicyzacja i pluralizacja, a podział tożsamościowy wśród Kaszubów; • dynamika zmian tożsamościowych (w świetle wyników spisów powszechnych i badań naukowych); • stereotypy a atrakcyjność identyfikacji kaszubskich (czy kompleks kaszubski nadal działa?). <p>3. Problematyczność współczesnej kultury kaszubskiej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • co zaliczymy do kultury kaszubskiej w tym kontekście nieco o historycznie zmiennym ujmowaniu kultury kaszubskiej: kultura ludowa, chłopska, wiejska, kultura grup zawodowych/ etosowych; • kultura kaszubska w dobie późnej nowoczesności/ponowoczesności - wpływ tendencji globalizacyjnych na kulturę etniczną; • kaszubska kultura popularna i jej hybrydyczny charakter (szanse i zagrożenia); • proces instytucjonalizacji i nowe funkcje społeczne współczesnej kultury kaszubskiej; • edukacja kulturalna a praktyki kulturowe Kaszubów; • nowe formy komunikacji wewnątrzgrupowej i proces wirtualizacji kultury kaszubskiej. <p>4. Kaszubska kultura pamięci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • współczesne praktyki upamiętniania; • specyfika kaszubskiej kultury pamięci i kontrowersje z nią związane. <p>5. Współczesne oblicze instytucjonalne i programowe ruchu kaszubsko-pomorskiego:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pluralizacja ruchu; • zmieniające się funkcje społeczne ruchu kaszubskiego; • ruch kaszubski a proces upodmiotowienia obywatelskiego i etnicznego Kaszubów; • aktywizm społeczny na Kaszubach nowe formy zaangażowania (zmiana pokoleniowa, ale czy tylko?). 								
Wymagania wstępne i dodatkowe	Podstawowa znajomość historii Polski i Pomorza po r. 1945, wiedza o współczesnych procesach i zjawiskach kulturowych i społecznych								
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Sposób oceniania (składowe)</th> <th>Próg zaliczeniowy</th> <th>Składowa oceny końcowej</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Przygotowanie i realizacja projektu w grupie 3-4 osobowej i wspólna prezentacja</td> <td>50.0%</td> <td>100.0%</td> </tr> </tbody> </table>	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej	Przygotowanie i realizacja projektu w grupie 3-4 osobowej i wspólna prezentacja	50.0%	100.0%		
Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej							
Przygotowanie i realizacja projektu w grupie 3-4 osobowej i wspólna prezentacja	50.0%	100.0%							
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	<ul style="list-style-type: none"> • Obracht-Prondzyński C., <i>Ruch kaszubsko-pomorski. Ludzie instytucje idee. Kaszëbskò-pòmòrskò rësznota. Lëdze instytucje deje</i>, Gdańsk-Gduńsk 2016. • Obracht-Prondzyński C., Kulikowska K., Fopke T., <i>Współczesna kultura kaszubska. Terôczasnô kaszëbskô kùltura</i>, Gdańsk-Gduńsk 2018. • Obracht-Prondzyński C., Pomierska J., Grzędzicki Ł., <i>Kaszubi w III RP. Polityka prawo edukacja tożsamość. Kaszëbi w III RP. Pòlitika prawò edukacjò juwernota</i>, Gdańsk-Gduńsk 2019. • <i>Gniazdo gryfa. Słownik kaszubskich symboli, pamięci i tradycji kultury</i>, red. C. Obracht-Prondzyński, Gdańsk 2020. • Obracht-Prondzyński C., <i>Historia Kaszubów w dziejach Pomorza, t. V: Dzieje najnowsze (po 1945 r.)</i>, Gdańsk 2019. 							

	Uzupełniająca lista lektur	<p>Obracht-Prondzyński C., <i>Wielokulturowe Pomorze wielokulturowy Gdańsk. Szkice z pogranicza</i>, Gdańsk 2017.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bolduan T., <i>Nie dali się złamać. Spojrzenie na ruch kaszubski 1939-1995</i>, Gdańsk 1996. • Borzyszkowska-Szewczyk M., Obracht-Prondzyński C., <i>Pomorska kultura pamięci</i>, [w:] <i>Pomorska debata o kulturze: kultura na pograniczu pogranicza kultury</i>. Edycja II, red. C. Obracht-Prondzyński, K. Kulikowska, Gdańsk 2015. • Borzyszkowski J., <i>Istota ruchu kaszubskiego i jego przemiany od połowy XIX wieku po współczesność</i>, Gdańsk 1982. • Gaduszewski G., <i>Struktura narodowo-etniczna, językowa i wyznaniowa Polski. Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2011</i>, Warszawa 2015. • Góral B., <i>Pejzaż językowy Kaszub jako wykładnik tożsamości etnicznej. Studium socjolingwistyczne</i>, Poznań 2016. • <i>Kim są Kaszubi? Nowe tendencje w badaniach społecznych</i>, red. C. Obracht-Prondzyński, Gdańsk 2007. • Kniec W., Goszczyński W., Obracht-Prondzyński C., <i>Kapitał społeczny wsi pomorskiej</i>, Wieżycza 2013. • Lemańczyk M., <i>Společna recepcja wprowadzania i realizowania praw językowych Kaszubów w województwie pomorskim</i>, Acta Cassubiana, t. 19, 2017. • Mazurek M., <i>Język przestrzeń pochodzenie. Socjologiczna analiza tożsamości kaszubskiej</i>, Gdańsk 2010. • Mazurek M., <i>W poszukiwaniu tożsamości. Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie w oczach socjologa</i>, Gdańsk 2009. • Obracht-Prondzyński C., <i>Zjednoczeni w idei. Pięćdziesiąt lat działalności Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego (1956-2006)</i>, Gdańsk 2006. • Synak B., <i>Kaszubska tożsamość. Ciągłość i zmiana. Studium socjologiczne</i>, Gdańsk 1998. • Treder J., Breza E., <i>Sytuacja socjolingwistyczna kaszubszczyzny</i>, [w:] <i>Kultura, Język, Edukacja</i>, red. R. Mrózek, Katowice 2000.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.